



Länstyrelsen  
Norrbotten

Samrådsyttrande

1 (5)

Datum  
2022-03-16

Ärendebeteckning  
402-2801-2022

Kiruna kommun  
kommun@kiruna.se

## Förslag till detaljplan för Tuolluvaara 1:1, nordost om Vinterleden i Kiruna kommun

Handlingar daterade 2022-01-26 för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

### Planförslaget

Kiruna kommun har tagit fram ett förslag till detaljplan för del av Tuolluvaara 1:1, nordöst om Vinterleden, i nya Kiruna centrum. Syftet med planen är att skapa möjlighet för nybyggnad av bostäder med tillhörande service m.m. samt bereda möjlighet för flytt av kulturbebyggelse till planområdet. Detaljplanen medger även parkering.

Bebyggelse planeras för blandade funktioner för att skapa en levande och trygg stadsmiljö med närhet till offentlig service, kommersiella verksamheter, natur. Planområdet kommer att försörjas med infrastruktur för VA, fjärrvärme m m.

Detaljplanen handläggs med utökat förfarande enligt plan- och bygglagen då den anses vara av stort allmänt intresse.

### Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länstyrelsen har i nuläget inte några invändningar mot planförslaget som skulle kunna leda till att beslutet att anta detaljplanen behöver prövas enligt bestämmelserna i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

### Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

#### *Riksintresse*

Planområdet berörs av riksintresse för rennäring (3 kap. 5§), riksintresse för kulturmiljövård (3 kap 6 §), riksintresse fyndigheter och material (3 kap 7 §), riksintesse kommunikationer (3 kap 8 §), riksintresse totalförsvaret (3 kap 9 §). Länstyrelsen bedömer att inga riksintressen påtagligt kommer att skadas av planförslaget.

#### *Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion*

Utifrån förväntad trafikmängd, hastighet och avståndet till bebyggelse från väg E10 torde eventuell påverkan på planområdet vara liten. Det

är bra att en bullerutredning tas fram inför granskningskedet för att beskriva och bedöma bullerpåverkan samt vilka eventuella åtgärder som behövs för att uppfylla trafikbullerförordningens krav för bostäder inom planområdet.

Kiruna kommuns avfallsanläggning och återvinningscentral (fastigheten Kiruna 1:163) ligger ca 600 meter norr om planområdet. Kommunen behöver beakta risk och eventuell påverkan på planområdet i händelse av en större brand på avfallsanläggningen. Dessa synpunkter utgör i nuläget inte prövningsgrund.

### **Förorenade områden**

Det är positivt att de tidigare framtagna övergripande åtgärds mål samt skyddsåtgärder för sandmagasinet som finns beskrivna i TVAB rapport *Riskbedömning och förslag till åtgärds mål för sandmagasinet*, har införlivats i planbeskrivningen. (Rapporten återfinns i Lst Dnr 575-5792-2018)

På plankartan anges lov med villkor för gällande markföroreningar, Länsstyrelsens anser att det inte bör gälla för den del av planområdet som hamnar på det tidigare sandmagasinet, utan i det fallet måste det säkerställas att de fastslagna åtgärds mål och skyddsåtgärder för att uppnå dessa enligt TVABs rapport måste följas.

### **MKN**

Planområdet i sig omfattar inget vattenområde, men kan ändå komma att ha en påverkan på närliggande vattenförekomster. Dagvattnet från planområdet planeras ledas till dagvattenanläggningen i det östra gröna fingret, vilket i sin tur leder dagvattnet till Tuollujoki. Det är viktigt att säkerställa en väl fungerande rening av dagvattnet för att det inte ska få en negativ påverkan på Tuollujokis ekologiska status.

Planområdet ska omfattas av kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp. Eftersom Luossajokisystemet redan har en väldigt hög belastning på grund av befintliga verksamheter i avrinningsområdet så är det viktigt att ta hänsyn till miljö kvalitetsnormen i Luossajoki vid en ökning av antalet abonnenter i avloppsreningsverket.

Råd enligt 2 kap. PBL

### **Förhållande till ÖP**

Planförslaget är förenligt med Kiruna kommuns översiktsplan (2018) och fördjupade översiktsplan (2014).

### *Naturmiljö*

Stora delar av planområdet är idag redan avverkat och eventuella naturvärden finns inte kvar. Det är ändå positivt att kommunen har för avsikt att i möjligaste mån spara de enstaka äldre träd som finns.

Länsstyrelsen har beviljat dispens för störning på lavskrika och mindre hackspett i samband med uppbyggnad av nya stadskärnan (522-7147-19), dispensen är giltig t o m 2030-12-31. I det fall skyddade eller rödlistade arter påträffas är artskyddsförordningen dock alltjämt gällande. Hänsyn ska tas till förekomster av arter som är skyddade enligt artskyddsförordning (2007:845) så att arterna inte skadas. Om rödlistade men inte skyddade arter förekommer är skyddsåtgärder ändå lämpliga att göra, för att undvika att arterna påverkas negativt av den planerade verksamheten.

### *Kulturmiljö*

Länsstyrelsen är positiv till att planen möjliggör flytt av sex-sju kulturhistoriskt värdefulla byggnader till området och tomter pekas ut i illustrationen; Svedbergiska till kv 55, Carl Westmans 4 st egna hem till kv 55.

Det är en vagare beskrivning för Fömansbostad B226 som planeras för kvarter 72 och Gröna villan flyttas eventuellt senare till kvarter 45. Det skulle vara bra att beskriva mer om avgörandet för en flytt av Gröna villan och när i tid det skulle kunna ske.

Planeringen för byggnaderna stämmer i stort överens med resultatet för arbetet i gruppen angående de sk kulturbyggnaderna – Kiruna kommun, LKAB och Länsstyrelsen. Överenskommelsen om att flytta byggnader är ett sätt att kompensera för att riksintresse kulturmiljö, till stor del förloras i stadsomvandlingen.

Skydds- och varsamhetsbestämmelser är aktuella för befintlig bebyggelse och ska tas i ett nästa skede med en ny detaljplan. De byggnader som flyttas behöver säkerställas vad gäller kulturhistoriska värden på lång sikt. Kulturmiljöanalysens resultat kan vara en bra utgångspunkt för bestämmelser.

När det gäller utformningsbestämmelser har detaljplanen få utformningsbestämmelser angående bebyggelsen, förutom höjder och om balkongers utkragning. Man tar upp mer om placering, ekonomibygnader och tomtens nyttjande.

Bestämmelsen f<sub>2</sub> tar upp hänsyn till kulturhistorisk karaktär för den eventuella äldre bebyggelsen, det är bra men handlar då om enstaka hus. För den nya bebyggelsen bör bra utformningsbestämmelser kunna upprättas som fungerar i samklang med äldre bebyggelse likväl som de fungerar om bebyggelsen blir helt ny inom ett delområde, och

om ditflyttning av äldre bebyggelse inte kommer till stånd av någon anledning.

Den nytillkommande bebyggelsen kommer naturligtvis ha stor betydelse för hur den ditflyttade äldre bebyggelsens karaktär kommer till uttryck. Då nytillkommande byggnader kan vara betydligt högre än de äldre byggnaderna som är mindre i sin skala och kan komma att placeras bredvid varandra, så medför det en stor risk för en markant brytning som är negativ för de äldre byggnadernas karaktär och värden som skulle tillvaratas men kanske istället förstörs.

Det är möjligt att det kan gå bra med hög bebyggelse bredvid lägre, men då behöver utformningen vara väl avvägd och noggrant studerad och rätt hänsyn ska kunna tas för ett bra resultat. Detta är också viktiga förutsättningar som man inte bör vänta med att reglera i detaljplanen. Den nytillkommande bebyggelsen kommer ha stor betydelse för hur den ditflyttade äldre bebyggelsens karaktär kommer till uttryck.

### *Klimatanpassning och dagvatten*

Länsstyrelsen anser att samtliga projekt bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor, medför konsekvenser för i stort sett alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder är därför nödvändiga. Det är därför glädjande att Kiruna kommun tar frågan på allvar och inarbetar klimatanpassning i den fysiska planeringen.

Positivt att klimatanpassning omnämns i planbeskrivning. När det gäller klimatanpassning har kommunen tagit höjd för ökad nederbörd genom att använda sig av vedertagen klimatfaktor för nederbördberäkning för dagvattenhantering, samt att man reglerat hårdgörande av ytor och anläggande av källare.

Det anges med planbestämmelse **b<sub>3</sub>** att parkering med asfalt kan anläggas under förutsättning att godtagbar avrinning kan anordnas. Om god avrinning inte kan säkerställas måste parkeringsytor anläggas med genomsläppligt material. Det behöver förtydligas genom att specificera vilken typ av avrinning som ska gälla i området, vilken funktion den ska ha och vad som ska skyddas.

Kommunen behöver ha i åtanke att om nya avvattande diken anläggs, såsom exempelvis avskärande diken, krävs tillstånd för markavvattning enligt 11 kap. 13 § miljöbalken.

### Övrigt

Länsstyrelsen har tagit del av Luftfartsverkets yttrande. Berörda flygplatser ska alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20

meter ingår i planen, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av etablering.

### **De som medverkat i beslutet**

Beslutet har fattats av enhetschef Willy Sundling med handläggare Annika Tornberg som föredragande. Samråd har hållits med enheten för samhällsskydd, kulturmiljö, miljöanalys samt mark- och vattenskydd.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

### **Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter**

Information om hur vi hanterar dessa finns på [www.lansstyrelsen.se/dataskydd](http://www.lansstyrelsen.se/dataskydd).